

Stowarzyszenie Wspierania
Organizacji Pozarządowych

20 lat doświadczenia
w działaniach na rzecz rozwoju
społeczeństwa
obywatelskiego

SZANOWNI PAŃSTWO,

Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „Most” jest organizacją pozarządową, która od dwudziestu lat działa na rzecz na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego zarówno w Katowicach, jak i w regionie.

MOST dysponuje znacznym potencjałem organizacyjnym i ludzkim. Od wielu lat przyciąga i skupia aktywnych liderów – członków i wolontariuszy, którzy często proponują niekonwencjonalne oraz nowatorskie rozwiązania. Wyrastają one z otoczenia, w którym są wprowadzane, a jednocześnie prowadzone są nieustanne poszukiwania nowych obszarów zaangażowania społecznego.

To sprawia, że Stowarzyszenie MOST od 20 lat z powodzeniem działa w sektorze pozarządowym. Z jednej strony podejmowane działania są odpowiedzią na potrzeby zdiagnozowanych grup mieszkańców oraz rynku. Z drugiej strony skierowane są do organizacji pozarządowych wzmacniając ich potencjał w regionie poprzez podniesienie jakości ich pracy oraz zwiększające ich aktywność i udział w realizacji zadań publicznych.

Eksperci Stowarzyszenia z chęcią i zaangażowaniem wspierają lokalne organizacje pozarządowe oraz udzielają pomocy grupom nieformalnym i mieszkańcom, którzy chcieliby włączyć się w działania III sektora. Wsparcie to realizowane jest za pośrednictwem Centrum Organizacji Pozarządowych, gdzie można zasięgnąć porad z obszaru funkcjonowania III sektora od szerokiego grona specjalistów związanych z MOST.

Nie bez znaczenia jest fakt, że MOST jest jedną z pierwszych organizacji „parasolowych” działających na terenie Katowic i województwa śląskiego, mających na celu tworzenie środowiska sprzyjającego współpracy i rozwojowi sektora zarówno na tym terenie. Realizując swoje zadania współdziała z innymi organizacjami, przedstawicielami różnych instytucji publicznych, ze środowiskiem akademickim, dbając o stały udział podmiotów III sektora w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym miasta, regionu, czy kraju.

Ważnym obszarem działań jest stałe angażowanie się Stowarzyszenia w działania na rzecz rozszerzania dialogu obywatelskiego, w tym w konsultacje społeczne strategii, czy programów miejskich, wojewódzkich i ogólnopolskich.

Podsumowując, Stowarzyszenie MOST jest organizacją, która powstała w 1994 roku i której jedynym celem jest wspieranie organizacji pozarządowych działających przede wszystkim na Śląsku. Myślę, że dobrze pojmujemy służbę dla organizacji, my jesteśmy po to, żeby służyć. Nie ma fajniejszej rzeczy jak czuć się potrzebnym.

Anna Szelest
Prezes Stowarzyszenia MOST

DZIAŁALNOŚĆ STAŁA STOWARZYSZENIA

PORADNICTWO I INFORMACJA

- Osoby działające w organizacjach lub zamierzające rozpocząć taką działalność mogą korzystać z konsultacji i otrzymać materiały informacyjne w siedzibie Stowarzyszenia MOST i prowadzonego przez niego Centrum Organizacji Pozarządowych;
- Doradzamy z zakresu ekonomii społecznej i ekonomizacji organizacji pozarządowych;
- Wspieramy organizacje pozarządowe w pozyskiwaniu środków na działalność statutową;
- Wydajemy biuletyn informacyjny "SEDNO-MOST" dotyczący działalności III sektora;
- Prowadzimy bibliotekę tematyczną o sektorze organizacji pozarządowych.

DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA

- ▣ Organizujemy i prowadzimy szkolenia dla przedstawicieli organizacji pozarządowych służące zwiększaniu ich umiejętności działania, podniesieniu specjalistycznych kompetencji (np. przygotowanie i realizacja projektów, procedury aplikacyjne, księgowość, przygotowanie strategii działania i inne).

ANIMACJA LOKALNA

- Wspieramy i inicjujemy sektorowe i międzysektorowe partnerstwa działające na rzecz rozwoju społeczności lokalnych lub konkretnych branżowych inicjatyw;
- Pilotujemy porozumienia pomiędzy samorządem i lokalnymi organizacjami pozarządowymi;
- Animujemy inicjatywy lokalne.

INNOWACYJNE USŁUGI DLA ORGANIZACJI

- Prowadzimy audyt spełnienia standardów formalno-prawnych, przejrzystości i etycznych przez organizacje pozarządowe;
- Bezpłatnie zakładamy Biuletyny Informacji Publicznej dla organizacji;
- Wspieramy organizacje poprzez pomoc w organizacji staży i wolontariat osób z niepełnosprawnością w innych organizacjach pozarządowych.

REALIZACJA PROJEKTÓW AUTORSKICH

- ▣ Projekty Stowarzyszenia są adresowane do społeczności lokalnych i ich podstawowym celem jest promowanie komplementarności działań prowadzony przez różnych partnerów pozarządowych, samorządowych i biznesowych;
- ▣ Wydajemy publikacje będące efektem realizowanych projektów;
- ▣ Stowarzyszenie zrealizowało kilkadziesiąt projektów finansowanych ze środków samorządowych, rządowych, unijnych, funduszy norweskich, itp.

WSPÓŁPRACA WEWNĄTRZ- SEKTORÓWA

- Członkowie Stowarzyszenia aktywnie sieciąją śląskie organizacje i uczestniczą w pracach ogólnopolskich i śląskich sieci organizacji pozarządowych. Stowarzyszenie MOST od 2012 r. jest członkiem Ogólnopolskiego Forum Organizacji Pozarządowych a od stycznia 2015 r. jest członkiem założycielem stowarzyszenia Śląska Sieć 3 sektora.

NAJWAŻNIEJSZE
REALIZACJE

2015-NADAL

OŚRODEK WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ CENTRALNO-WSCHODNI

Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej to podstawowa instytucja wsparcia przedsiębiorstw społecznych w Polsce. Ośrodki świadczą usługi doradztwa dla istniejących podmiotów ekonomii społecznej oraz szkolą osoby zainteresowane założeniem przedsiębiorstwa społecznego czy ekonomizacją organizacji pozarządowej. Ośrodki przyznają również dotacje na założenie podmiotu ekonomii społecznej.

Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST od dnia 1 stycznia 2015 r. wraz z partnerami: Fundacją Regionalnej Agencji Promocji Zatrudnienia z siedzibą w Dąbrowie Górniczej oraz Funduszu Górnośląskiego Spółki Akcyjnej Oddział w Katowicach prowadzi OWES obejmujący powiaty: będziński, Miasto Sosnowiec, Miasto Dąbrowa Górnicza, zawierciański, Miasto Siemianowice Śląskie, Miasto Świątchłowice, Miasto Chorzów.

2015

DZIAŁAJ SKUTECZNIE I ROZWAŻNIE

To projekt mający na celu zwiększenie realnego udziału seniorów, grupy 60+, w życiu społecznym i publicznym wspólnot samorządowych w województwie śląskim, w szczególności ich wpływu na kształtowanie lokalnych polityk publicznych.

W ramach projektu opracowano program wspierający budowanie kompetencji związanych z działalnością w Gminnych i Miejskich Radach Seniorów. Upowszechniano wiedzę o śląskich Radach Seniorów za pomocą konferencji, audycji radiowych i serwisu Internetowego.

2014-NADAL

Z-DIALOGOWANI

W marcu 2014 r. Stowarzyszenie MOST rozpoczęło realizację projektu „Z-dialogowani”, współfinansowanego z Funduszy EOG w ramach programu Obywatele dla Demokracji, którego celem jest poprawa efektywności funkcjonowania instytucji dialogu obywatelskiego i jakości opracowywanych przez nie rozwiązań. Projekt przyczyni się również do poprawy komunikacji między członkami różnych ciał obywatelskich w 3 samorządach województwa śląskiego.

W ramach projektu opracowano interdyscyplinarne podejście do rozwiązywania problemów w samorządach oraz usprawniono koordynację prac instytucji dialogu obywatelskiego w trzech śląskich miastach.

2014-2015

ŚLĄSKA SIEĆ 3 SEKTORA

„Śląska Sieć 3 Sektora” ma stanowić forum współpracy, wymiany opinii i zasobów, obejmującej całe województwo śląskie. To ważne, ponieważ żadna z dotychczas istniejących sieci nie obejmuje swoim zasięgiem wszystkich powiatów województwa śląskiego. Bazując na wspólnych zasadach, celach i wartościach oraz działając w oparciu o wysokie standardy formalno-prawne, przejrzystości i etyczne, sieć skupiła 41 podmiotów z 21 powiatów województwa spośród działających już na Śląsku sieci i ich członków oraz innych chętnych organizacji pozarządowych. Więcej informacji o Śląskiej Sieci 3 sektora znajduje się na www.slaskasiec.pl.

Projekt „Śląska Sieć 3 sektora” stanowi wspólną inicjatywę Stowarzyszenia Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”, Forum Organizacji Pozarządowych Subregionu Zachodniego oraz Forum Organizacji Pozarządowych Działających na rzecz Osób Niepełnosprawnych, Chorych i Ich Rodzin Pod Nazwą „Razem”.

2014-2015

MY PART

Celem projektu "My PART" była poprawa jakości współpracy między organizacjami pozarządowymi a samorządem Miasta Mysłowice poprzez wdrożenie „Modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych”, partycypacyjne opracowanie e-narzędzi (powiązanego z Lokalną Platformą Wiedzy i narzędzie do składania ofert) oraz przeszkolenie z ich zastosowania.

Projekt, który jest realizowany w partnerstwie z Miastem Mysłowice oraz Stowarzyszeniem Centrum Inicjatyw Społecznych, uzyskał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

2014-2015

WSPÓŁPRACA – TO SIĘ OPŁACA!

Celem projektu była poprawa jakości współpracy między organizacjami pozarządowymi i Urzędem Miasta Zabrze poprzez wdrożenie modelu współpracy, partycypacyjne opracowanie e-narzędzia służącego do konsultacji oraz e-narzędzia, które służyć ma budowaniu partnerstw, wypełniania wniosków, ich oceny i sprawozdawczości oraz szkolenie z ich stosowania. Projekt przewiduje szereg spotkań doradczych, szkoleń, kawiarenki obywatelskie w każdej z dzielnic Zabrze, ale również powstanie materiałów informujących o korzyściach płynących z udziału w konsultacjach społecznych, czy też podręcznika zasad organizacji konkursów dla organizacji pozarządowych.

2013-2015

KIERUNEK PRACA

Celem tego partnerskiego projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnością z Siemianowic Śląskich, Katowic oraz Rybnika i okolicznych miast. Jego efektem jest znalezienie stałej pracy w oparciu o zainteresowania i potencjał osób z niepełnosprawnością przez 23 osoby.

Projekt był realizowany przez Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST, Stowarzyszenie Na Rzecz Wspomagania Osób z Niepełnosprawnością i Ich Otoczenia „Razem” z Rybnika, Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych UNIKAT z Katowic, Powiatowy Urząd Pracy w Siemianowicach Śląskich oraz Firmę Kalich z Rybnika.

2012-NADAL

INKUBATOR SPOŁECZNEJ AKTYWNOŚCI ORAZ CENTRUM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W KATOWICACH

Celem tego partnerskiego projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnością z Siemianowic Śląskich, Katowic oraz Rybnika i okolicznych miast. Jego efektem jest znalezienie stałej pracy w oparciu o zainteresowania i potencjał osób z niepełnosprawnością przez 23 osoby.

Projekt był realizowany przez Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST, Stowarzyszenie Na Rzecz Wspomagania Osób z Niepełnosprawnością i Ich Otoczenia „Razem” z Rybnika, Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych UNIKAT z Katowic, Powiatowy Urząd Pracy w Siemianowicach Śląskich oraz Firmę Kalich z Rybnika.

2012-2014

PONAD GRANICAMI WALCZYMY Z BARIERAMI

Celem projektu była poprawa efektywności dotychczas stosowanych technik aktywizacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz wzrost kwalifikacji zawodowych i zdobycie pierwszego doświadczenia zawodowego przez 40 uczestników i uczestniczki projektu. Był to projekt międzynarodowy realizowany przez Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST, Stowarzyszenie Na Rzecz Wspomagania Osób z Niepełnosprawnością i Ich Otoczenia „Razem” z Rybnika, Stowarzyszenie Rodzin Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja” z Rudy Śląskiej oraz GSE Gesellschaft für Soziale Dienstleistungen Essen mbH.

Efektem projektu było powstanie modelu aktywizacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnością intelektualną pt.: „Aktywna Firma”, aktywizacja społeczna i zawodowa 57 osób z niepełnosprawnością, wsparcie rodzin osób z niepełnosprawnością oraz zaangażowanie do pracy nad modelem prawie 100 osób z kilkudziesięciu organizacji działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej.

2004-2014

REGIONALNY OŚRODEK EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W KATOWICACH I RYBNIKU (WCZEŚNIEJ REGIONALNY OŚRODEK SZKOLENIOWY EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO.

Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego były ogólnopolską siecią instytucji, które działają na rzecz rozwoju lokalnego poprzez animację aktywności, szkolenia, upowszechnianie informacji i doradztwo prowadzące do ustanowienia partnerstw międzysektorowych. Ośrodki EFS sprzyjają także powstawaniu i realizacji projektów dedykowanych specyficznym problemom społecznym zidentyfikowanym na obszarze danej gminy lub podregionu pod kątem możliwości rozwiązania tych problemów z wykorzystaniem środków EFS. Obszarami szczególnego zainteresowania Regionalnych Ośrodków EFS są: rynek pracy i edukacja.

W ramach działania RO EFS Katowice i RO EFS Rybnik wsparto kilka tysięcy projektodawców, powstało kilkaset wniosków, z czego wiele zostało z sukcesem zrealizowanych.

2012-2013

BIPNIJ DLA PRZEJRZYSTOŚCI I TRANSPARENTNOŚCI NGO

Celem projektu było wypracowanie narzędzi i rozwiązań koniecznych do przejrzystego działania organizacji oraz stworzenie przykładowej strony internetowej BIP (Biuletyn Informacji Publicznej) do wykorzystywania przez organizacje pozarządowe woj. śląskiego.

W ramach projektu powstały standardy działania organizacji pozarządowych w obszarach: formalno-prawnym, przejrzystości i etyki oraz nieodpłatnie udostępniany wzór BIPu.

2010-2012

REGION AKTYWNYCH ORGANIZACJI – UTWORZENIE MOBILNYCH CENTRÓW INFORMACJI I WSPIERANIA NGO W WOJ. ŚLĄSKIM

Głównym celem projektu było wzmocnienie potencjału sektora organizacji pozarządowych w województwie śląskim poprzez ułatwienie dostępu do usług infrastrukturalnych i indywidualnego.

W ramach projektu wsparto 760 osób ze 256 śląskich organizacji pozarządowych w ich codziennej działalności oraz zakupiono sprzęt dla organizacji pozarządowych.

2010-2011

DO PRACY PRZEZ SZTUKĘ – AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE

Celem projektu było wypracowanie rozwiązań dających możliwość zatrudnienia osobom z niepełnosprawnością intelektualną w przedsiębiorstwach i instytucjach artystycznych oraz wdrożenie nowych form i metod wsparcia na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnością. W ramach projektu wsparto 20 osób z niepełnosprawnością i ich rodziny.

Projekt był realizowany w partnerstwie przez Stowarzyszenie MOST, Stowarzyszenie Razem z Rybnika oraz Stowarzyszenie Pokochaj Mnie z Gorzyc.

W 2012 r. projekt otrzymał nagrodę dla najciekawszego projektu równościowego Europejskiego Funduszu Społecznego przyznaną przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

2006-2008

**OŚRODKI PARTNERSTWA LOKALNEGO - OPAL ORAZ
WIRTUALNY INKUBATOR GOSPODARKI SPOŁECZNEJ
- MODEL FUNKCJONOWANIA W SIEĆ WSPÓŁPRACY -
JAKO PARTNER**

Dwa projekty, w których celem było wsparcie podmiotów ekonomii społecznej i wypracowanie nowatorskich rozwiązań mających na celu ich inkubację.

Projekty były dofinansowane w ramach II oraz III działania IW EQUAL.

2004

PRACUJMY RAZEM

Celem projektu było promowanie aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych poprzez zaangażowanie w działalność społeczną.

Projekt był dofinansowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

2003

**WSPIERANIE ROZWOJU AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
W MOŁDOWIE**

Celem projektu była inauguracja kontaktów z organizacjami w Mołdawii i nawiązanie trwałych relacji partnerskich. Projekt był realizowany w ramach programu RITA Polsko-Amerykańskiej Fundacja Wolności.

2002

SZKLARNIA

Projekt był kierowany do małych organizacji z województw: śląskiego, świętokrzyskiego, łódzkiego i małopolskiego. Celem programu było wsparcie rozwoju lokalnych organizacji pozarządowych poprzez udzielanie im małych dotacji na poprawę ich funkcjonowania. Dotacje umożliwiały tym organizacjom sprawniejsze i skuteczniejsze działanie. Projekt był finansowany przez Fundację im. Stefana Batorego.

1999

BEZ OKÓLNIKA

Celem projektu „Bez okólnika” było zbliżenie środowisk ludzi pracujących w instytucjach samorządowych i działających w organizacjach pozarządowych. Program integracyjny był realizowany w oparciu o wspólny udział w cyklu szkoleń i warsztatów. W trakcie zajęć grupowych uczestnicy nie tylko rozszerzali swoją wiedzę na temat zasad współpracy międzysektorowej, ale również przedstawiali swoje poglądy, doświadczenia i wiedzę. Taki program zbliża ludzi i buduje podstawy wzajemnego zaufania. Konkretnym efektem współpracy było opracowanie wspólnego projektu rozwiązania wybranego problemu lokalnego na zasadach partnerstwa – od planowania, przez realizację, do porównawczej analizy niezbędnych środków.

1998

IMPULS IV

Projekt miał na celu podniesienie poziomu wiedzy członków organizacji pozarządowych z zakresu księgowości, pozyskiwania funduszy, formalno-prawnych aspektów funkcjonowania, komunikacji. Kolejnym celem była integracja środowiska organizacji pozarządowych.

WYRÓŻNIENIA

- W 2015 r. Stowarzyszenie MOST wraz z partnerami otrzymało wyróżnienie w III edycji ogólnopolskiego konkursu Regaty Rozwoju: Liderzy Innowacji i Współpracy Ponadnarodowej PO KL 2007 – 2013 w kategorii Liderzy Współpracy Ponadnarodowej PO KL.
- W 2012 r. Stowarzyszenie MOST wraz z partnerami otrzymało nagrodę dla najciekawszego projektu równościowego Europejskiego Funduszu Społecznego przyznaną przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.
- Nasz partner Miasto Zabrze otrzymało wyróżnienie: „Lider miejskich innowacji” za zastosowanie nowoczesnych rozwiązań wpisujących się w ideę inteligentnego miasta/gminy – „Smart city”. Jednym ze zgłoszonych do oceny przedsięwzięć był projekt „Współpraca – to się opłaca!”, gdzie przy aktywnym udziale zabrzańskich organizacji wypracowane zostały zasady działania 2 e-narzędzi, w tym generatora ofert i sprawozdań oraz narzędzia do konsultacji społecznych.

CZŁONKOSTWO W SIECIACH

- Stowarzyszenie MOST od 2012 r. jest aktywnym członkiem Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych OFOP.
- Stowarzyszenie MOST od 2015 r. jest członkiem założycielem Śląskiej Sieci 3 sektora.

SUBIEKTYWNY SŁOWNIK POJĘĆ ZWIĄZANYCH Z III SEKTOREM

Z pojęciem „**III sektor**”, jest jak z lasem. Im głębiej się w niego wchodzi, tym więcej drzew. Tym więcej wątpliwości i pytań, nic nie jest do końca jasne, a z czasem pojęcia oczywiste wydają się mniej zrozumiałe.

Niby samo pojęcie „**III sektor**”, jest proste, ale... tylko nieliczni są w stanie odpowiedzieć prawidłowo na pytanie, co to sformułowanie oznacza. A swoją drogą, czy jest jedna prawidłowa odpowiedź? Zgodnie z jednym z ważniejszych aktów prawnych regulujących funkcjonowanie czegoś, co potocznie się nazywa „**pozarządówką**” – Ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r., wraz z późniejszymi zmianami, „organizacja pozarządowa” to: „niebędące jednostkami sektora finansów publicznych [...] lub przedsiębiorstwami, instytutami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi, i nie działające w celu osiągnięcia zysku - osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia”.

Regulacja prawna jest niezbędna do działania i bardzo potrzebna, ale... co ona tak naprawdę oznacza w praktyce? Oznacza ona ni mniej ni więcej, że organizacje nie mogą zarabiać, a jeżeli już chcą prowadzić odpłatną działalność statutową lub gospodarczą, to cały zysk powinien być przeznaczany na realizację **ważnych celów społecznych**. Opis, jakie to są cele powinien znajdować się w **statucie** każdej organizacji, który z kolei jest najważniejszym dokumentem regulującym funkcjonowanie poszczególnych podmiotów.

I tu dochodzimy do sedna sprawy - realizacja celów statutowych, jest, albo przynajmniej powinna być, najważniejsza w funkcjonowaniu podmiotów „**III sektora**”. Celów, dzięki osiągnięciu których otaczający nas świat będzie lepszy i piękniejszy, w którym będzie się lepiej żyło i będziemy mogli ufać drugiemu

człowiekowi, czyli tzw. „**kapitał społeczny**” i „**społeczne zaufanie**” będą wysokie. Taki świat, w którym ludzie są aktywni, pozytywnie nastawieni i angażują się w różne inicjatywy. Te cele, w działaniach organizacji, powinny być silnie powiązane z taką „**wizją**” idealnego świata, do którego zbudowania chce się przyczynić organizacja. Z kolei dążenie do budowy takiego świata – to jej „**misja**”.

Organizacje pozarządowe opierają się o ludzi, z którymi współpracują, i dla których działają. Bez wspólnoty osób dzielących wspólną „**wizję**” i metody dążenia do niej, organizacje tracą rację bytu. Dlatego tak ważne jest angażowanie osób związanych z organizacją w jej działanie, dawanie tym osobom szansy na branie odpowiedzialności za realizację wspólnych celów statutowych, co jest w „nowomowie dotacyjnej” określane nazwą „**empowerment**”, tj. „**upodmiotowienie**”.

Z kolei ludzie świadomi swojej roli, swoich możliwości i odpowiedzialności za podejmowane decyzje, tzw. „upodmiotowieni”, są bazą dla tzw. „**społeczeństwa obywatelskiego**”, do którego dążenie powinno być jednym z celów każdej organizacji pozarządowych. Co prawda organizacje pozarządowe nie są jedynymi podmiotami odpowiedzialnymi za kreowanie takiego społeczeństwa. Działania obywatelskie obecnie podejmują również aktywni obywatele, **grupy nieformalne**, czy **grupy inicjatywne**, które chcą wpływać na otaczającą ich rzeczywistość np. za pomocą takich narzędzi tworzonych przez samorząd jak **inicjatywa lokalna** czy **budżet obywatelski**. Jednak wydaje się, że organizacje powinny czuć się szczególnie odpowiedzialne za „**animowanie**”, czyli pobudzanie społeczeństwa do tego, aby prezentowało postawę proaktywną i „**partycypowało**”, czyli uczestniczyło w życiu publicznym. Organizacje powinny dawać przykład swoją postawą uczestnicząc np. w „**konsultacjach społecznych**” i w życiu lokalnych społeczności.

Organizacje mogą współpracować z innymi osobami w różnych formach. Osoba fizyczna może być członkiem organizacji, jej pracownikiem lub „**wolontariuszem**”. W końcu – klientem organizacji.

Organizacje są różne. I nie ma jedynie słusznego modelu na „prawidłowo” działającą organizację. Jedne szcycą się tym, że nie zatrudniają pracowników, a wszyscy członkowie działają społecznie, inne tym – że oferują wysokospecjalistyczne usługi i zatrudniają wysoko wykwalifikowany personel. Dlatego też i formy finansowania działań organizacji są różne. Jednym z najpopularniej-

szy obecnie źródeł, z których można pozyskiwać środki są „**dotacje publiczne**”, czyli środki przekazywane przez administrację na konkretny projekt. Jest wielu zwolenników takiego działania, ale i wielu przeciwników opierania swoich finansów tylko o zadania zlecone przez samorząd. Alternatywą dla „**grantów**” (tj. dotacji) są środki pozyskane z odpisu **1% podatku dochodowego od osób fizycznych, zbiórki publiczne, darowizny, składki** czy dzięki współpracy z biznesem – w ramach **CSR**, czyli działań podejmowanych przez „społecznie odpowiedzialny biznes”. Finanse są drugą, po ludziach, najważniejszą kwestią w organizacjach. I tu także nie ma jedynie właściwego sposobu postępowania. Ważne natomiast jest to, aby każda organizacja w sposób świadomy podejmowała decyzję o formach angażowania osób i pozyskiwania środków na działalność. Po co? Po to, aby forma funkcjonowania nie przysłoniła treści.

Mam nadzieję, że niniejszy słownik **wytłuszczonych słów** będzie inspiracją do własnych poszukiwań znaczeń tych wyrazów. Każdy działacz społeczny powinien na znaleźć swoją prywatną odpowiedź, na pytania, co te słowa dla niego znaczą. Rolą organizacji wspierających rozwój III sektora jest animowanie środowiska, tak, aby każda osoba związana z III sektorem mogła poszukiwać własnej drogi w **lesie pojęć** i znaleźć własną ścieżkę działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Stowarzyszenie MOST od ponad 20 lat stara się właśnie w taki sposób wspierać rozwój sektora.

HISTORIA STOWARZYSZENIA MOST

- 1994** Powstaje Regionalny Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych przy Fundacji „Gniazdo”.
- 14 grudnia 1995** Odbyło się zebranie założycielskie i przyjęcie uchwały o powołaniu Stowarzyszenia.
- 1995** Ukazuje się pierwszy numer biuletynu Sedno-MOST.
- marzec 1996** Stowarzyszenie uzyskuje wpis do Krajowego Rejestru Sądowego.
- 1998** Przeprowadzenie się na ul. Chorzowską.
- 2001** Stowarzyszenie MOST zostaje członkiem-założycielem Katowickiego Forum Organizacji Socjalnych
- 2003** Stowarzyszenie MOST zostaje członkiem-założycielem Sieci Wspierania Organizacji Pozarządowych „Splot”.
- 1999** Zrealizowano projekt „Bez okólnika”, który był pierwszym działaniem skierowanym pracowników do samorządów.
- 2002** Przeprowadzenie się na ul. Piotra Skargi 6.
- 2004** Rozpoczęto prowadzenie Regionalnego Ośrodka Szkoleniowego Europejskiego Funduszu Społecznego.
- 2006** Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Stowarzyszenie MOST opracowuje w konsorcjum *„Program współdziałania Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2007-2015”*.
- 2008** Stowarzyszenie otwarło biuro w 126 metrowym lokalu w centrum Katowic.
- 2011** Stowarzyszenie MOST wraz z partnerami otrzymuje wyróżnienia dla Najciekawszego Projektu „Równościowego” Europejskiego Funduszu Społecznego dla projektu „Do pracy przez sztukę – aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych”
- 2012** Otwarcie Inkubatora Społecznej Aktywności w Katowicach.
- 2012** Uzyskanie statusu Ośrodka Szkolącego Programu „Młodzież w Działaniu”.

- 2015** Stowarzyszenie MOST zostaje członkiem Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych.
- 2015** Przekształcenie Inkubatora Społecznej Aktywności w Centrum Organizacji Pozarządowych – Młyńska 5.
- 2015** Stowarzyszenie MOST Zostaje członkiem-założycielem Śląskiej Sieci 3 sektora.
- 2015** Stowarzyszenie MOST otrzymuje status Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej Wysokiej Jakości.
- 2015** Stowarzyszenie otrzymuje wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie Regaty Rozwoju: Liderzy Innowacji i Współpracy Ponadnarodowej PO KL 2007 – 2013 za realizację projektu „Ponad granicami walczymy z barierami”.
- 2015** Nasz partner Miasto Zabrze otrzymało tytuł: „Lider miejskich innowacji” za realizację projektów IT. Jednym ze zgłoszonych do oceny przedsięwzięć był projekt „Współpraca – to się opłaca!”, gdzie przy aktywnym udziale zabrzańskich organizacji wypracowane zostały zasady działania 2 e-narzędzi, w tym generatora ofert i sprawozdań oraz narzędzia do konsultacji społecznych.

CENTRUM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Centrum Organizacji Pozarządowych (dalej: COP) ma służyć mieszkańcom Miasta Katowice – tym skupionym w organizacjach pozarządowych, tym, którzy działają w grupach nieformalnych jak również tym, którzy chcieliby się włączyć w działania społeczeństwa obywatelskiego.

Ważnym aspektem działania Centrum jest upowszechnianie wśród mieszkańców Katowic wiedzy na temat III sektora, zarówno dotyczącej możliwości angażowania w jego działania, jak i korzystania z oferty organizacji – COP ma stać się miejscem spotkań, wymiany informacji i usług katowickich organizacji. W ramach realizowanych działań w Centrum Organizacji Pozarządowych można zasięgnąć porady specjalistów działających w obszarze III sektora, w szczególności z obszaru:

- doradztwo prawne, księgowe oraz promocja w organizacji,
- pozyskiwanie środków ze źródeł krajowych i zagranicznych,
- Raz w miesiącu organizacje pozarządowe zapraszane są na szkolenia z wybranych tematów, ustalanych w oparciu o propozycje na spotkaniach Zespołu doradczego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi lub bezpośrednio zasygnalizowane w Centrum.

Na miejscu do dyspozycji organizacji i grup nieformalnych pozostają 2 stanowiska komputerowe z dostępem do internetu oraz przestrzeń szkoleniowa.

Działania COP są prowadzone w wydodrębnionej placówce, w lokalu dostępnym dla osób z niepełnosprawnością. Projekt jest realizowany przez Stowarzyszenie MOST we współpracy z Urzędem Miasta Katowice.

Więcej informacji na temat COP, ciekawych wydarzeń 3 sektora, najnowszych konkursów oraz grafik dyżurów doradczych, szkoleń i spotkań dostępny jest na stronie: www.mostkatowice.pl oraz na naszej stronie www.cop.katowice.pl lub na Facebooku: <https://www.facebook.com/COPmlynska?fref=ts>

OŚRODEK WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ

Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (dalej: OWES) to podstawowa instytucja wsparcia przedsiębiorstw społecznych w Polsce. OWES-y świadczą usługi doradztwa dla istniejących podmiotów ekonomii społecznej oraz szkolą osoby zainteresowane założeniem przedsiębiorstwa społecznego czy ekonomiczną swoją organizację pozarządową. Pomagamy również w pozyskiwaniu dotacji, w tym pożyczek na rozwój podmiotów ekonomii społecznej.

Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST od dnia 1 stycznia 2015 r. wraz z partnerami: Fundacją Regionalnej Agencji Promocji Zatrudnienia z siedzibą w Dąbrowie Górniczej oraz Funduszem Górnośląskim Spółka Akcyjna Oddział w Katowicach prowadzi OWES dla Subregionu Centralno-Wschodniego

- Powiat będziński i Miasto Sosnowiec są obsługiwane przez Stowarzyszenie MOST,
- Powiat zawierciański i Miasto Dąbrowa Górnicza są obsługiwane przez FRAPZ,
- Miasta Siemianowice Śląskie, Świętochłowice i Chorzów są obsługiwane przez FG.

DZIAŁANIA OWES OBEJMUJĄ:

I. Usługi świadczone na rzecz Podmiotów Ekonomii Społecznej, które planują ekonomiczną poprzez rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz odpłatną działalność pożytku publicznego, m.in.:

- a) wsparcie kluczowych doradców ogólnych
Zakres tematyczny doradztwa ogólnego obejmuje: zakładanie Przedsiębiorstw Społecznych (dalej: PS) i Podmiotów Ekonomii Społecznej (dalej: PES), rejestrowanie działań PES, zewnętrzne finansowanie PS i PES, prowadzenie działalności statutowej PES.
- b) wsparcie kluczowych doradców biznesowych

Przedsiębiorstwo Społeczne powstałe dzięki wsparciu OWES będzie miało kluczowego doradcę biznesowego odpowiedzialnego za monitorowanie jego sytuacji oraz wspieranie w budowaniu planu rozwoju, organizowaniu wsparcia lub sytuacjach kryzysowych.

- c) pakiety doradztwa specjalistycznego dla PES w tym księgowo-podatkowego, finansowego, prawnego, marketingowego i osobowego.
- d) pakiety marketingowe dla ekonomizowanych podmiotów ekonomii społecznych polegające na sfinansowaniu materiałów promocyjnych przedsiębiorstwa społecznego.
- e) Szkolenia z zakresu księgowości, prawa dla PES, marketingu, fundraisingu, źródeł finansowania oraz tworzenia planów rozwoju i wniosków o przyznanie dotacji.

II. Usługi w zakresie aktywizacji i tworzenia nowych miejsc pracy, m.in.:

- a) wsparcie przed podjęciem zatrudnienia dla osób indywidualnych (np. doradztwo psychologiczne, zawodowe, kursy zawodowe niezbędne do prowadzenia działalności). Miejsca pracy mogą być tworzone w Przedsiębiorstwach Społecznych.
- b) przyznawanie dotacji do nowoutworzonych miejsc pracy.
- c) wsparcie pomostowe, w tym finansowe – przyznawane tylko nowo powstałym Przedsiębiorstwom Społecznym.

III. Działania animacyjne nastawione na tworzenie przyjaznego rozwoju Ekonomii Społecznej (dalej: ES), zachęcanie podmiotów i osób do podejmowania działań w obszarze ES, dystrybucję informacji o ES, informowanie o źródłach finansowania na rozwój Przedsiębiorstw Społecznych, przepisach prawa, itd. Animatorzy OWES inicjują spotkania, działania i kontakty między Podmiotami Ekonomii Społecznej lub osobami zainteresowanymi Ekonomią Społeczną.

Redakcja publikacji:

Patrycja Brzeskot, Agnieszka Budzyńska

Autorzy:

Patrycja Brzeskot, Agnieszka Budzyńska, Anna Szelest,
Krzysztof Hołyński, Monika Juścińska.

Copyright by:

Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST,
Katowice 2015

Wydawca:

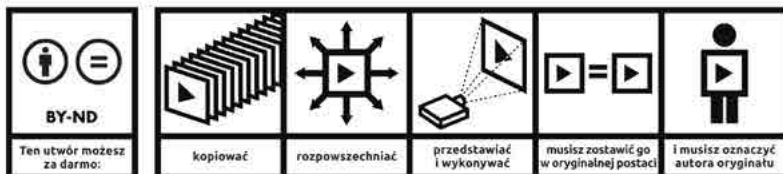
Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST
ul. Kopernika 26/306, 40-064 Katowice
tel. 32 757 66 37, 32 253 94 20
most@mostkatowice.pl
www.mostkatowice.pl

Projekt graficzny, skład: Katarzyna Breczko

Publikacja została przygotowana w ramach projektu „Z-dialogowani” dofinansowanego z Funduszy EOG w ramach programu Obywatele dla Demokracji.

PUBLIKACJA DYSTRYBUOWANA BEZPŁATNIE

Uznanie autorstwa-Bez utworów zależnych 3.0 Polska – Ta licencja zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu zarówno w celach komercyjnych i niekomercyjnych, pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych). <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/pl/>

